

„Podhale w świetle reflektorów”

„Podhale w świetle reflektorów” to wystawa scenografii teatralnych „Rabcia” mających swoje korzenie w folklorze podhalańskim, związana z obchodami 70-lecia działalności teatru. Na wystawie trwającej do stycznia, odwiedzający mogą oglądać wspaniałe prace: Jerzego Koleckiego, Macieja K. Tondery, Jadwigi Mydlarskiej-Kował, Rajmunda Strzeleckiego, Grzegorza Kwiecińskiego i Piotra Piotrkowskiego. Pochodzących z wielokrotnie nagradzanych spektakli: „O Zwyrtale Muzykancie, czyli jak się góral dostał do nieba”, „Hej idem w las” czy „Żywot Wowry wśród żywotów świętych”. Kuratorem wystawy jest Eliza Wtorkiewicz-Kaleta – kostiumołożka „Rabcia”.

Wernisaż otworzyło wystąpienie dyrektora Muzeum im. Władysława Orkana – Zbigniewa Wójciaka, po nim nastąpiło przedstawienie przygotowane przez uczniów rabczańskich szkół, pod przewodnictwem aktorek Teatru Lalek „Rabcio” – Agnieszki Kwiatkowskiej, Urszuli Tylek i Krystyny Kachel. Na wernisażu obecny był Paweł Stojowski, który grał w „Zwyrtale”, wypytywany przez prowadzącą – Krystynę Kachel – opowiadał gościom jak to „drzewiej bywało”.

Małopolskie Dni Osób z Niepełnosprawnościami na Podhalu za nami

W tym roku pracownicy muzeum przeprowadzili warsztaty artystyczne dla osób z niepełnosprawnościami.

„Muza” i bohaterem pleneru malarskiego był XVII-wieczny kościół rabczański, uczestnicy mieli też okazję sprawdzić się w ozdabianiu tradycyjnych ludowych szkatułek. Finałem przedsięwzięcia był wernisaż dzieł połączony z rozdaniem nagród dla najpiękniejszych prac malarskich, które wręczali starosta nowotarski Krzysztof Faber, poseł PiS Edward Siarka i dyrektor Muzeum im. Władysława Orkana – Zbigniew Wójciak. Całą imprezę podkreślił występ zespołu „Robcusie”.

Małopolskie Dni Osób z Niepełnosprawnościami na Podhalu – fot. N. Klęsk, A. Traczyk, M. Kościelniak

---

Małopolskie Dni Osób z

Niepełnosprawnościami na Podhalu

Karta zgłoszeniowa na plener malarski

Karta zgłoszeniowa na warsztaty malarstwa na szkle i rękodzieła

Regulamin pleneru malarskiego

Regulamin warsztatów malarstwa na szkle i rękodzieła

Starosta Nowotarski Krzysztof Faber oraz Dyrektor Muzeum im. Wł. Orkana w Rabce-Zdroju Zbigniew Wójciak serdecznie zapraszają podopiecznych Środowiskowych Domów Samopomocy, Domów Pomocy Społecznej

oraz innych placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu subregionu podhalańskiego do udziału w plenerze malarskim, którego tematem będzie drewniany kościółek pw. Marii Magdaleny w Rabce-Zdroju oraz w warsztatach malarstwa na szkle i rękodzieła.

Plener malarski odbędzie się w dniach 24, 25 i 26 września br. w Muzeum im. Wł. Orkana w Rabce-Zdroju.

Warsztaty malarstwa na szkle i rękodzieła odbędą się w dniach w dniach: 30 września oraz 1,2,3,4 października 2019 r. w Muzeum im. Wł. Orkana w Rabce-Zdroju.

W dniu 4 października br. odbędzie się uroczyste otwarcie wernisażu powstałych prac połączone z wręczeniem nagród.

Karty zgłoszeniowe należy przesłać na adres biuro@muzeum-orkana.pl lub dostarczyć oryginały do siedziby Muzeum im. Wł. Orkana w Rabce- Zdroju przy ul. Sądeckiej 6 do dnia 20 września br. Ilość miejsc jest ograniczona – decyduje kolejność zgłoszeń.

Plener malarski i warsztaty malarstwa na szkłe i rękodzielnictwa są częścią projektu „Małopolskie Dni Osób z Niepełnosprawnościami na Podhalu” realizowanego przez Powiat Nowotarski przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego. Szczegóły dostępne w Regulaminach wydarzeń oraz w Muzeum im. Wł. Orkana w Rabce-Zdroju pod numerem telefonu: 18 26 76 289.

Spotkania z kulturą Górali Zagórzańskich 24.08.2019 r.

Pierwsze Spotkania z kulturą Górali Zagórzańskich już za nami...

Przy zabytkowym kościele pw. Marii Magdaleny gdzie mieści się ekspozycja Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju odbyła się impreza plenerowa promująca kulturę Zagórców – niewielkiej grupy etnograficznej zamieszkującej podnóże Gorców i częściowo Beskidu Wyspowego. Rabczańskie Muzeum od początków swojej działalności bada, dokumentuje oraz zbiera eksponaty z zagórzańskiego regionu, czyli miejscowości Kasina Wielka, Poręba Wielka, Niedźwiedź, Olszówka, Podobin, Mszana Górna i Dolna, Konina, Lubomierz, Kasinkę Małą oraz Rabę Wyżną. Sobotnia impreza plenerowa miała na celu propagowanie niematerialnego i materialnego dziedzictwa kultury Zagórców. Spotkania z kulturą Górali Zagórzańskich zrealizowane zostały

dzięki dofinansowaniu przez Narodowe Centrum Kultury w ramach priorytetu EtnoPolska 2019.

Wydarzenie rozpoczęły warsztaty plastyczne

dla najmłodszych prowadzone przez pracowników muzeum.

W zabytkowym otoczeniu świątyni uczestnicy warsztatów mieli możliwość poznać

dawne techniki malarstwa na szkłe oraz spróbować swoich sił w malowaniu drewnianych ptaszków.

Równolegle odbywały się pokazy rzemieślnicze. Tajniki swego fachu zaprezentowali: Rafał Nowak – najślynniejszy krawiec ludowy z Kasiny Wielkiej prowadzący pracownię krawiecką „Góralski Szyk”. Od lat z powodzeniem rekonstruuje elementy tradycyjnego strój Zagórzan, m.in. hazukę, portki góralskie, serdak itp. Pokaz zdobienia serdaka poprowadził Józef Napora kuśnierz z Poręby Wielkiej który w przeszłości zajmował się także rekonstrukcją białych zagórzeńskich serdaków dla zespołów folklorystycznych, wypartych na tym terenie przez brązowe serdaki podhalańskie. Pokaz techniki zdobniczych zagórzeńskich gorsetów przeprowadziła Maria Łabuz znana z misternie wyszywanych gorsetów. Od lat ubiera członkinie zespołów i kół gospodyń. Ostatni z pokazów przeprowadził

Stanisław Kościelniak z Olszówki – znany twórca ludowy i muzykant. Przybliżył tajniki wyrobu gwiazdy kolędniczej według wzoru stosowanego w Olszówce.

Goście I Spotkań z kulturą Górali Zagórzańskich mieli możliwość obejrzenia filmu dokumentalnego zrealizowanego w ramach projektu Tradycyjne rzemiosło i przemysł wiejski Karpat Polskich. pt. „Czego woda nie weźmie i ogień nie spali – rzecz o dawnych rzemieślnikach”. Film powstał na kanwie badań terenowych przeprowadzonych przez pracowników Muzeum i prezentuje sylwetki rzemieślników działających jeszcze obecnie na terenie statutowej działalności placówki. Podczas projekcji obecni byli dwaj spośród rzemieślników uwiecznionych na filmie: Rafał Nowak i Józef Napora. Po emisji publiczność nagrodziła ich gromkimi brawami.

Następnie zgromadzeni widzowie zostali oprowadzeni po ekspozycji muzealnej mieszczącej się w przyziemiu wieży kościoła, na której zaprezentowane zostały eksponaty z terenu Zagórzańskiego oraz najbliższych okolic Rabki. W czterech salach obejrzeć można wystawy tematyczne: garncarstwo ośrodka rabczańskiego, rzemiosło i pasterstwo gorczańskie, sztuka ludowa, sala wystaw czasowych mieszcząca wystawę rzeźb Kazimierza Kwatyry.

Kolejnym punktem programu były wykłady. Pierwszy z nich wygłosiła dr Dorota Majerczyk etnomuzykolog, etnolog, badacz kultury Zagórczan. W bogato ilustrowanej prezentacji przybliżyła widzom zagadnienie tradycyjnego zagórzańskiego

stroju kobiet i mężczyzn, a także dziecięce codzienne odzienia.

Drugi z wykładów wygłosił Wojciech Śliwiński emerytowany pracownik Muzeum Sądeckiego Parku Etnograficznego w Nowym Sączu, który zaprezentował wyniki wieloletnich inwentaryzacji budownictwa pasterskiego w Gorcach.

Rezultaty jego pracy zostały wydane przez Sądecką Oficynę Wydawniczą w publikacji: „Szałasy w Gorcach – czyli krajobrazy utracone”.

Na zakończenie dnia odbyły się koncerty zespołów folklorystycznych, na scenie Związku Podhalan na targowicy, zagrali Młodzieżowy Gminny Zespół Regionalny z Niedźwiedzia, Dolina Mszanki z Mszany Górnej oraz Kasinianie-Zagórzanie. Zespoły te dotąd nie miały możliwości występowania w Rabce, stało się to możliwe dzięki realizacji tego projektu. W wydarzeniu uczestniczyli byli m. in. burmistrz Rabki-Zdroju

Leszek Świder, przewodniczący Rady Miasta Rabki Zdroju Michał Skowron, zastępca wójta Gminy Mszana Dolna Katarzyna Szybiak, sołtys Kasiny Wielkiej Adam Wrzecionek oraz Prezes Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego oddział Mszana Dolna Teofila

Latoś.

Przez cały dzień o gości dbały członkinie Koła Gospodyń

Wiejskich „Zagórzanki” z Kasiny Wielkiej, które przygotowały całodniową degustację. Na stole królowały wędzone serki, ogórki małosolne, swojski chleb ze smalcem, kulinarne dziedzictwo regionu reprezentowała tradycyjna sapka – jest rodzaj kluski prażonej z mąki razowej okraszonej skwarkami, oraz swojskiego bigos oraz wypieki.

Równolegle wokół starego kościółka odbywał się kiermasz ok. 25 twórców ludowych i rękodzielników. Region zagórzański reprezentowali twórcy zrzeszeni w stowarzyszeniu „Zagórzańscy Pasjonaci”.

Planuje się, że impreza będzie miała charakter cykliczny.

Organizatorzy dziękują osobom, które czynnie włączyły się w organizację imprezy między innymi Magdalenie Polańskiej z Urzędu Gminy Mszana Dolna, twórcom i rękodzielnikom, zespołom.

Tekst: Małgorzata Wójtowicz Wierzbicka

fot. Piotr Kuczaj, Natalia Klęsk, Aleksandra Traczyk

Spotkania z kulturą Górali Zagórzańskich

Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju serdecznie zaprasza do udziału w imprezie plenerowej pt. „Spotkania z

kulturą Górali Zagórzańskich”, które odbędą się 24. sierpnia 2019 r. przy zabytkowym drewnianym kościółku pw. św. Marii Magdaleny w Rabce-Zdroju.

To wydarzenie ma na celu przybliżenie kultury materialnej i niematerialnej Zagórczy, którą nasze Muzeum zajmuje się od początku swojej działalności. Impreza uzyskała dofinansowanie ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu EtnoPolska 2019.

Podczas trwania imprezy odbędą się wykłady przybliżające kulturę ludową Górali Zagórzańskich prowadzone przez etnografów: dr Dorota Majerczyk wygłosi wykład dotyczący tradycyjnego stroju Zagórczy, Wojciech Śliwiński omówi zagadnienia związane z budownictwem pasterskim w Gorcach. Poza tym odbędą się warsztaty pokazowe prowadzone przez lokalnych rzemieślników prezentujące tradycyjne techniki i tajniki rzemiosł (krawiectwo ludowe, kuśnierstwo, gorseciarstwo, wyrób gwiazd kolędniczych). Głównym celem warsztatów będzie promocja rzemieślniczych tradycji regionu oraz bezpośredni międzypokoleniowy przekaz wiedzy. W tym dniu zapraszamy także najmłodszych na warsztaty malarstwa na szkło i malowania zabawek tradycyjnych. Kolejnym punktem programu będzie projekcja filmu etnograficznego dokumentującego sylwetki rzemieślników.

Folklor Górali Zagórzańskich zaprezentują zespoły regionalne: Gminny Młodzieżowy Zespół Regionalny w Niedźwiedzia, Dolina Mszanki oraz Kasinianie-Zagórczy.

Uczestnicy imprezy plenerowej będą mieli możliwość poznania lokalnych tradycji kulinarnych, które zostaną przygotowane przez Koło Gospodyń Wiejskich „Zagórczy” z Kasiny Wielkiej. W otoczeniu zabytkowego kościoła odbędzie się kiermasz regionalny, w którym wezmą udział członkowie Stowarzyszenia Rękodzielników „Zagórczy Pasjonaci” prezentujący twórczość regionu. Uczestnicy imprezy będą mieli możliwość zwiedzenia ekspozycji Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju

---

Zakończył się XVI Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej

W środowy wieczór, 7 lipca, zakończył się XVI Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej. Na finałowym koncercie prezentowali się: Witold Zalewski – organy, Hanna Zalewska – organy, Paweł Dyyak – marimba, Jakub Kołodziejczyk – wibrafon. Występy prowadził Łukasz Łęcki – aktor Teatru Lalek „Rabcio”.

W ramach festiwalu odbyło się pięć koncertów organowych, którym towarzyszyły także inne instrumenty: akordeon, skrzypce, marimba, wibrafon. Wystąpiło jedenastu muzyków, którzy zgromadzili tłumy w XVII-wiecznym kościele.

Dyrektorem artystycznym był Witold Zalewski, a organizatorem całego przedsięwzięcia Miejski Ośrodek Kultury w Rabce-Zdroju.

„Jarmark w muzeum” już za nami

Jak co roku, 22 lipca, rabczańskie muzeum gościło rzemieślników z całej Małopolski. Ponad 30 wystawców zaprezentowało swoje prace, a przede wszystkim swoje pasje, swoje style życia. Przekrój dzieł był ogromny: rzeźby, ceramika, obrazy, stroje, prace z filcu, biżuteria; nie sposób było opuścić terenu muzeum bez zakupu czegokolwiek, czy choćby skosztowania tradycyjnych podhalańskich potraw. Wreszcie można było własnoręcznie spróbować napisać ikonę czy wykonać kultową zabawkę ze Stryzawy. Odwiedzający byli też świadkami występu ludowego zespołu – „Robcanie”.

Koncert organowy **Silvio Notarbartolo**

W ramach XVI Międzynarodowego Festiwalu Organowego, 22 lipca

2019 roku, gościliśmy Silvio Notarbartolo, włoskiego organistę, który zaprezentował słuchaczom kompozytorów angielskich i francuskich. Należy zaznaczyć, że to już 5 koncert Silvio w naszym Muzeum i jak sam powiedział – po obdarowaniu różami na zakończenie koncertu wszystkich najmłodszych uczestników – ma nadzieję, że nieostatni. W wypełnionych po brzegi ławkach starego kościołka publiczność, też nie chciała wypuścić naszego gościa, któremu dopiero po 4 bisie udało się koncert zakończyć. W rolę konferansjera wcielił się tym razem Wojciech Kusiak, zastępca dyrektora Muzeum.